

Tuomasmessu

**TUOMASYHTEISÖ
VUOSIKERTOMUS 2017**

Tuomasyhteisö ry on vuonna 1988 perustetun Tuomasmessun taustayhdistys. Helsingistä, Mikael Agricolan kirkosta ympäri maailmaa levinnyt messu toimi vuonna 2017 jo 30. toimintavuottaan. Yhteisön tavoitteena oli edelleen järjestää laadukasta, hengellisesti avaraa, kaikille avointa jumalanpalvelusta. Yhteisön tavoitteena oli myös verkottua aktiivisesti ja toimia hyvänä esimerkkinä monimuotoisesta, modernista ja ihmisläheisestä hengellisestä toimintakulttuurista.

1. JÄSENKOKOUKSET JA HALLITUS

Tuomasyhteisö ry:n jäsenkokoukset pidettiin Mikael Agricolan kirkolla:

- Kevätkokous 18.4. 2017 klo 18. Osallistujia 17.
- Syyskokous 7.11. 2017 klo 18. Osallistujia 15.

Hallituksen puheenjohtaja oli **Atte Korhola** ja varapuheenjohtaja **Esa Rauhala**. Muut hallituksen jäsenet olivat **Minna Jaakkola**, **Meri-Anna Hintsala**, **Mikko Malkavaara**, **Tiina Merikanto**, **Terhi Rajala**, **Ilari Rantakari** ja **Antti Vuori**. **Matti Verkasalo** tai **Riitta Silvennoinen** olivat kokouksissa läsnä vanhemmiston puheenjohtajien ominaisuudessa ja **Hanna-Leena Nuutinen** toimi hallituksen kokousten sihteerinä. Hallituksen kokouksissa oli mukana myös viestinnästä ja varainhankinnasta vastaava **Aino-Maija Gerdt**, toiminnanjohtaja, tuomasoppi **Pirjo Kantala** ja Tuomasmessujen musiikista vastaava tuomaskanttori **Inna Vintturi**. Hallitus kokoontui vuoden aikana viisi kertaa sekä piti lisäksi yhden sähköpostikokouksen.

2. JÄSENET, TYÖNTEKIJÄT JA YHTEISTYÖKUMPPANIT

Yhteisön jäsenmäärä 2017 lopussa oli 798 (2016: 899), joista jäsenmaksun maksoi 519 (2016: 650). Tuomasmessu-lehden saa 4 kertaa vuodessa noin 1100 henkilöä ja sähköisen kirjeen kerran kuukaudessa 1500.

Tuomasyhteisön palkattuina työntekijöinä toimivat:

- kokopäiväinen toiminnanjohtaja, tuomasoppi **Pirjo Kantala**, joka vastasi sekä Tuomasmessujen jatkuvuudesta ja teologiasta sekä yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta yhdessä hallituksen kanssa.
- osa-aikainen (60 %) musiikinjohtaja ja tuomaskanttori **Inna Vintturi**, joka vastasi Tuomasmessujen, kesämessujen, Ehtookellot-messujen, retriittien sekä muiden yhteisön tapahtumien musiikin koordinoinnista.
- osa-aikaisesta toimistonhoitajasta luovuttiin alkuvuodesta ja taloudenhoito, kirjanpito ja palkkojen ja palkkioiden maksu siirtyi Talousasiaintoimisto **Vaarnalle**.
- viestinnän ja varainhankinnan toiminnoista vastaa **Aino-Maija Gerdt** ja somemainonnassa auttaa **Minna Jaakkola**.

Tuomasyhteisön toimisto oli Mikael Agricolan kirkon sivusiivessä (Tehtaankatu 23 B) sijaitsevissa tiloissa, jotka Helsingin seurakuntayhtymä on antanut yhteisölle käyttöön. Toimisto oli avoinna vain sopimuksen mukaan.

Tilintarkastajana toimii **Johanna Hilden** Tilintarkastusyhteisö Nexiasta ja toiminnantarkastajana **Marja Jussila**.

Tuomasyhteisön tärkeimpiä yhteistyökumppaneita olivat vapaaehtoiset toimijat ja kannattajat, heidän lisäkseen Agricola-liike, Helsingin Tuomiokirkkoseurakunta, Helsingin seurakuntayhtymä, HelsinkiMissio, Helsingin Diakonissalaitos, RadioDei, Helsingin yliopiston teologinen tiedekunta, Suomen Lähetysseura ja Kirkkopalvelut ry.

Tuomasyhteisö oli Helsingin ekumeenisen toimikunnan (HET), Suomen Ekumeenisen Neuvoston (SEN), Kirkkopalvelut ry:n, Hiljaisuuden Ystävät ry:n ja Sinapinsiemen ry:n jäsen. Toiminnanjohtaja osallistui eri järjestöjen kokouksiin Tuomasyhteisön edustajana.

Toiminnanjohtaja oli kirkon jumalanpalveluselämän neuvottelukunnan jäsen, Kirkkopalvelujen järjestöjen kokouksen työvaliokunnanjäsen sekä Pipliaseuran hallituksen vaalitoimikunnan puheenjohtaja ja mukana Helsingin Diakonissalaitoksen Heponiemen Hiljaisuuden keskuksen neuvottelukunnassa.

Tuomaspappi osallistui Helsingin Tuomiokirkkoseurakunnan pappeinkokouksiin mahdollisuuksien ja käsiteltävien asioiden mukaan.

Yhteyksiä pidettiin yllä myös muihin Tuomasmessujen järjestäjiin ja Tuomasmessusta kiinnostuneisiin sekä kotimaassa että ulkomailla.

3. TOIMINTA

3.1. Tuomasmessu

Tuomasmessua toteutettiin viikoittain joka sunnuntai Mikael Agricolan kirkossa, Tehtaankatu 23.

Tuomasmessun kohderyhmä oli edelleen kirkosta vieraantuneet, henkisydestä ja hengellisyydestä kiinnostuneet aikuiset etsijät. Tuomasmessun kaikille avointa ilmapiiriä pyrittiin suojelemaan ja takaamaan, että kynnyks hengellisten asioiden kohtaamiseen olisi matala.

Tuomasmessut toteutettiin kirkkosalissa sunnuntaisin klo 18–20 + messujatkot kryptassa klo 20–21.

- 8.1.–4.6. ja 3.9.–3.12. sekä Jouluisien laulujen Tuomasmessu 17.12. (yht. 37 messua)
- kävijöitä oli keskim. 414 (2016: 419), yhteensä 19 099 (2016: 18 120)
- kolehdit olivat keskim. 5,06 e/ kävijä, yhteensä 96 728,82 e (2016: 5,34 / 96 763,02 €)
- rukous- ja ehtoollisavustajia noin 250

Kevät- ja syyskauden messut radioitiin suorana RadioDein kautta ja radiointi tavoitti RadioDein ilmoituksen mukaan noin 25 000 kuulijaa.

Lisäksi messuja kuvattiin suorana nettiin ja netin kautta tavoitettiin messun aikana 100–200 katselijaa. Messun jälkeen katselukertoja oli satoja.

Tuomasmessun hyvää laatua ja kiinnostavuutta pidettiin yllä kiinnittämällä erityistä huomiota saarnoihin.

Saarnaajina olivat kevätkaudella muun muassa **Lauri Kemppainen, Juha Rintamäki, Kari Kuula, Päivi Linnoinen, Jyri Komulainen, Teemu Laajasalo, Kaisa Kariranta, Tommy Hellsten, Maaret Kallio, Olli Valtonen, Antoine Lévy, Kaisamari Hintikka, Hannu Nyman, Marjaana Toiviainen, Pirjo Kantala, Tuula Sääksi, Risto Kaakinen, Pauliina Kuokka, Mikko Malkavaara, Jaana Hallamaa ja Atte Korhola.**

Syyskaudella piispa **Irja Askola, Marja Pentikäinen, Tommy Hellsten, Ulla Saunaluoma, Laura Mäkelä, Teemu Tiensuu, Olli Valtonen, Mari-Anna Pöntinen, Eero Huovinen, Paavo Kettunen, Peggy Banks** Yhdysvalloista, **Miikka Ruokanen, Kaarlo Kalliala, Pirjo Kantala.** Erityissaarnat **Riikka Meijer, Piia Muurinen ja lapsiryhmä Mikkelinpäivänä 1.10.**

Liturgeina olivat mm. **Tuomo Mantere, Teemu Laajasalo, Karoliina Vidgren, Visa Viljamaa, Mikko Malkavaara, Pirjo Kantala, Tapio Koivu, Sari Vapaavuori, Hannu Pöntinen, Jaana Ranttilä, James Cox, Karolinn Vidgren, Anna-Leena Verkasalo, Minna Tuominen, Eveliina**

Ojala, Ulla Ullgren, Olli Valtonen, Matti Mäkelä, Kalle Virta, Hans Tuominen, Juha Leinonen, Eva Kanerva, Tapio Aaltonen, Meri-Anna Hintsala, Minna Jaakola, Juha Auvinen, Tapio Koivu ja Antti Siukonen.

Kaikki Tuomasmessujen kokoajat ja esirukousjohtajat, liturgit, saarnaajat ja muusikot löytyvät vuosikertomuksen liitteenä olevista kausilistoista.

Vetovoimaisimpia Tuomasmessuja olivat:

16.4. Ylösnousemuksen Tuomasmessu, saarna Olli Valtonen, liturgina Pirjo Kantala, musiikissa Musiikissa Petri Laaksonen ja pääsiäisen juhlaorkesteri. osallistujia 522.

3.9. Syyskauden avaus, saarna piispa Irja Askola, liturgina Pirjo Kantala, musiikissa Inna Vintturi. Osallistujia 534.

5.11. Reformaation juhluvuoden Tuomasmessu, saarna piispa Eero Huovinen, liturgina Meri-Anna Hintsala, musiikissa Inna Vintturi ja Grex Musicus -kuoro Marjukka Riihimäen johdolla. Osallistujia 1100.

3.12. Ensimmäisen adventin Tuomasmessu, saarna piispa Kaarlo Kalliala, liturgia Pirjo Kantala, musiikissa Inna Vintturi. Osallistujia 640.

17.12. Jouluisten laulujen Tuomasmessu, saarna Pirjo Kantala, liturgia Antti Siukonen, musiikissa Inna Vintturi. Osallistujia 593.

Tuomasmessut toteutettiin pääasiassa vapaaehtoisvoimin. Jokaisen Tuomasmessun toteuttamiseen osallistui noin 60–70 vapaaehtoista. Palkkioita maksettiin muusikoille, äänentoistajille, videoinnista ja lastenhoidosta vastaaville. Messujen kokoajat ja muut keskeisiin vastuutehtäviin nimetyt vapaaehtoiset olivat Tuomasmessun käytännön toteutuksen avainhenkilöitä.

Messutoiminnan talous perustui kolehtituottoihin. Tuomasmessulle kokonaan kerättiin 11 kolehtia kevät- ja syyskauden Tuomasmessuissa ja kolme kolehtia kesäisissä Tuomasmessuissa. Lopuista 35 kolehdista puolet tai vähintään 1000 euroa käytettiin kattamaan messusta aiheutuvia kuluja ja puolet tai loput tilitettiin eteenpäin. Kolehdin laskemisesta messuissa vastasi **Tiina Hetemaa**.

Rukousalttareista ja rukouksien päivittämisestä vastasi **Kirsi Tolvanen** yhdessä alttaritiimin kanssa.

Tuomasmessujen tarpeistosta vastasi vuoden 2017 aikana **Ari-Pekka Mustonen**. Kalustosta ja sen pystyttämisestä ennen jokaista messua vastasi **Seppo Pätsikkä**.

3.2. Kesäinen Tuomasmessu

Kesäinen Tuomasmessu oli rakenteeltaan yksinkertaisempi kuin Tuomasmessu ja usein juontajana ja esirukousjohtajana toimi sama henkilö samoin kuin liturgian ja saarnan toimitti useimmiten sama pappi. Ehtoollista jaettiin intinktioehtoollisena kuudessa jakopisteessä.

Kesäinen Tuomasmessu pidettiin kirkkosalissa klo 19.00 – 20.30

- Aika: 11.6.–27.8. (yht. 12 messua)

Kävijät: keskimäärin 285 henkilöä/ messu, yhteensä 3425 (2016: 299/ 3 884).

Kolehdit: keskimäärin 5,76 €/ kävijä, yhteensä 19 734,93 (2016: 4,27 €/ 16 594,64 €).

Kesämessuista vastasivat **Liisa Väätäinen, Hanna-Leena Nuutinen ja Pirjo Kantala**.

Kesämessuissa toimi liturgina ja/tai saarnaajana muun muassa **Kati Pirttimaa, Heli Ojalehto, Jaana Ranttilä, Pirjo Kantala, Antti Siukonen, Minna Jaakkola, Matti Peiponen, Tuija Kuusinen, Samuli Suonpää, Veli-Matti Kärkkäinen, Aarne Kiviniemi, Jan Ahonen, Emriikka Salonen, Pirjo Kettu, Meri-Anna Hintsala ja Veli Stephen Taizé-yhteisöstä Ranskasta.**

Kesämessujen musiikista vastasi **Inna Vintturi**. Hänen lisäksi musiikinjohtajina toimivat Tuomasmessuista tutut musiikinjohtajat. Suurin ero musiikissa kesämessujen ja Tuomasmessujen välillä oli se, että Tuomaskuoro ei osallistunut kesämessuihin. Musiikinjohtaja ja esilaulajat huolehtivat myös kuoron osuuksista.

3.3. Erityismessut

Kiirastorstain messu 13.4. Liturgina **Olli Valtonen**. Musiikki **Inna** ja **Juha Vintturi**, soitinyhtye ja kuoro. Osallistujia 207 hlöä.

Jouluisten laulujen Tuomasmessu 17.12. klo 18.00. Saarnasi **Pirjo Kantala**, liturgina **Antti Siukonen**. Musiikissa **Inna Vintturi** ja lauluyhtye Kuvaja sekä Savolaisen Osakunnan Soitannollinen Seura (SOSSu) Susanna Rantakylän johdolla. Osallistujia 593 hlöä.

3.4. Messuja tukevat toiminnot

3.4.1. Messujen äänentoisto, radiointi ja videointi

Kunnollinen ja ammattimaisesti toteutettu äänentoisto on olennainen osa Tuomasmessua. Äänentoistosta ovat ansiokkaasti huolehtineet **Joonas Saikkonen, Juha Liesilinna, Tuomas Haimakainen, Tom Hägglom ja Veera Vallinkoski**.

Radio Dei lähetti Tuomasmessun suorana lähetyksenä joka sunnuntai. Radioinnista vastasi **Aku Lundström**. Kristityt yhdessä ry. keräsi radioinnin rahoituksen.

Videotiimi kuvasi Agricolan kirkon videotekniikan avulla kaikki Tuomasmessut (ei kesämessuja) vuoden 2017 aikana YouTube -lähetyksinä. TuomasmessuLive -kanavalla on tilaajia noin 250, messun aikana kanavaa seuraa noin 120 -130 päätelaitetta. Messun jälkeen kanavaa katsotaan noin 500 -1500 kertaa. Videoinnista maksettiin korvausta kuvaajalle. Videointitiimistä ja sen toiminnasta vastasi **Jukka-Pekka Kantala**.

Radion ja internetin kautta messuun osallistuvien oli mahdollista lähettää esirukouspyyntöjä Tuomasyhteisön www-sivujen kautta tai kännykällä tekstiviestinä.

3.4.2. Tuomasmessun tulkkaus

Tuomasmessuja tulkattiin englanninkielelle harvakseltaan, kun tiedettiin ryhmän tai useamman ihmisen olevan tulkkauksen tarpeessa. Tulkkitoiminnasta vastasi **Matti Verkasalo**.

3.4.3. Messujatkot

Messujatkot järjestettiin kevät- ja syyskaudella kirkon kryptassa messun jälkeen 37 kertaa. Jatkovieraita oli keskimäärin 125 hlöä/ kerta, yhteensä noin 4100. Messujatkotiimistä ja tukkukäynneistä vastasi **Risto Knuutila**. Aktiivisia messujatkojen järjestäjiä olivat **Anna Rautalinko, Riitta Silvennoinen, Eva Ratinen, Hilikka Eriksson ja Raili Lehtonen**.

Muusikkojen välipalasta ja minituomaiden tarjoilusta vastasi Soppasunnuntaitiimi ja/tai messujatkotiimi.

3.4.4. Minituomaat

Minituomaat kokoontui keväällä ja syksyllä yhteensä 37 kertaa Agricolan kirkon lasten kerhotiloissa.

Minituomaat on lasten oma pyhäkoulu, joka jakautuu vapaaseen sekä ohjattuun leikkiin ja askarteluun, pyhäkouluhetkeen ja iltapalaan. Pyhäkouluhetken pohjana oli Lastenkirkko -lehti ja Lasten Raamattu, sekä hartauskirja "Avataan tästä". Raamatun kertomuksia tehtiin eläväksi mm. piirtämällä ja keskustellen. Kirkkovuoden tapahtumien lisäksi pyhäkoulussa huomioitiin myös muita tärkeitä päiviä.

Yhteensä vuoden 2017 aikana oli 206 kävijää. Kerralla lasten määrä oli keskimäärin 6 lasta.

Minituomastoiminnasta vastasi **Taru Järvi** kevätkaudella ja toiminnanjohtaja syyskaudella yhdessä ohjaajina toimivien nuorten kanssa. Minituomasohjaajat kokoontuivat kerran vuoden aikana suunnittelemaan toimintaa.

3.4.5. Avoin messukokous

Avoin messukokous järjestettiin kerran kuussa, kuukauden toisena tiistaina klo 17 Agricolan kahvilassa. Vanhemmistolla oli vetovastuu avoimista messukokouksista.

Kokouksen kokoonkutsujina ja puheenjohtajina/sihteereinä toimivat vanhemmiston puheenjohtaja **Matti Verkasalo** tai varapuheenjohtaja **Riitta Silvennoinen**.

Messukokoukseen kokoonnuttiin 8 kertaa. Kävijöitä oli keskimäärin 10/kerta.

4. MUSIIKKI

4.1. Musiikkitoiminnan sisältö

Tuomasyhteisön musiikkitoiminnan tarkoituksena oli vuoden 2017 aikana järjestää musiikkia Tuomasyhteisön tilaisuuksiin, kuten viikoittaisiin Tuomasmessuihin, kerran kuukaudessa järjestettäviin Ehtookelloihin sekä kesällä viikoittaisiin kesämessuihin. Lisäksi musiikkia on järjestetty satunnaisiin tilaisuuksiin, retriitteihin, vuosikokouksiin, syksyn "Valo syntyy pimeässä" -sarjaan, Tuomaspitoihin ja muihin tilaisuuksiin. Erityinen asia oli Tuohus-kuoron "Taizé-lauluja" -levyn tekeminen ja sen valmistuminen.

4.2. Tuomasmessujen musiikki

Tuomaskanttori **Inna Vintturi** vastasi Tuomasmessujen musiikin koordinoinnista, kehittämisestä ja paljolti myös musiikin johtamisesta. Toimenkuvaan kuului käytännön musisoinnin ohella yhteydenpito muihin musiikinjohtajiin, kuoronjohtajiin, tuomaspappiin, juontajiin, kuorolaisiin, miksaajiin, tuomashallitukseen, esiintyviin artisteihin, vieraileviin kuoroihin sekä messumusiikista kiinnostuneisiin musiikinvetäjiin ympäri Suomea. Tuomaskanttori vastasi myös radiointiin liittyvistä teostoilmoituksista, jotka laaditaan minuutin tarkkuudella joka messusta.

Työhön kuului myös merkittävänä osana vastuu Tuomaskuoron ja pienempien lauluryhmien harjoituksista ja kehittämisestä. Kuorotoiminnassa oli vahvasti mukana myös **Juha Vintturi** sekä silloin tällöin **Hilkka Kangasniemi**, **Maija Sihvola**, **Tuuli Malve** ja **Anna Karjula**. Tuomasmessun musiikinjohtajina toimi vuoden 2017 aikana 15 henkilöä:

Mikko Helenius, Taneli Helminen, Enna Henriksson, Anna Kiiski, Auroora Kiiski, Petri Laaksonen, Tuuli Malve, Pentti Martiskainen, Ville Myllykoski, Pekka Nyman, Enne Purovaara, Maija Sihvola, Mari Torri-Tuominen, Inna Vintturi ja Antti Vuori.

Musiikinjohtaja kokosi messua varten mieleisensä ja pyhän teemaan ja sovituksiin soveltuvan esilauluryhmän ja soitinyhtyeen. Tuomasmessujen musiikkityylit vaihtelivat musiikinjohtajasta riippuen: välillä Tuomaslaulut kaikuivat pop- tai lattaretyyliin ja välillä taas swingin tahtiin. Joskus seurakuntaa säästi jousikvartetti tai puhallinorkesteri, välillä jazzyhtye, kansanmuusikkopoppo tai Taizé-soitinyhtye. Tuomasmessun muusikkolistoilla oli noin 170 nimeä, osa näistä aktiivisia ja osa ehkä kerran vuoden aikana messussa vierailleita.

Tuomasmessun musiikkiin panostetaan joka sunnuntai merkittävästi. Musiikinjohtajat tekevät messuun sovituksia ja kutsuvat taitavia muusikoita yhteislauluja säestämään. Laulupuolta tukevat esilaulajat sekä kuoro. Radiointi ja videointi pakottavat tuottamaan laadukasta musiikkia jokaiseen messuun.

Musiikillisia erityisvieraita ja -tapahtumia messuissa olivat 2017 aikana:

29.1. "Harjunpää ja hyvät ystävät".

12.3. Peripherals- lauluyhtye

26.3. Vox Silentii

2.4. Marzi Nyman, Jukka Salminen ja Miika Jämsä.

9.4. Tuohus-kuoro. Taizé-levyn julkistamisjuhla messun yhteydessä.

16.4. Petri Laaksonen ja pääsiäisen juhlaorkesteri

14.5. Saalem Brass

21.5. Maria Ylipää, Marzi Nyman, Jukka ja Tove Leppilampi

11.6. Cumina-kuoro

2.7. Junnu Aaltonen ja Hillel Tokazier

30.7. Jari Rannanjärvi Blues Band

3.9. Reeta Vestman

1.10 Lapsikuoro Kuunloiste

29.10. Gospel Helsinki -kuoro

5.11. Grex Musicus -kuoro

17.12. Lauluyhtye Kuvaja ja Savolaisen osakunnan orkesteri

4.3. Tuomaskuoro

Tuomaskuoron ensisijainen tehtävä oli valmistautua Tuomasmessuihin ja toimia siellä esilauluryhmänä ja seurakunnan laulun tukijana. Tuomasyhteisön kuorotoiminnasta vastasi vuonna 2017 tuomaskanttori **Inna Vintturi**.

Kuoronjohtajina toimivat messuissa myös silloin tällöin **Tuuli Malve, Maija Sihvola, Anna Karjula, Juha Vintturi** sekä **Hilkka Kangasniemi**. Tuomaskuoron puheenjohtajana toimi **Juha Lehtinen** ja varapuheenjohtajana **Mika Lähti**.

Kuoron kokonaisvahvuus lukuvuoden aikana oli 58 jäsentä. Yhdessä Tuomasmessussa lauloi keskimäärin 18 laulajaa. Kuoroharjoituksia pidettiin joka sunnuntai ennen Tuomasmessua klo 16-18 Café Blossomissa.

Joskus harjoitukset aloitettiin stemmaharjoituksilla jo klo 15.30. Välillä pidettiin myös erillisharjoituksia messua ja kynttiläkonserttia varten.

Kuoron syyskausi huipentui 12.12. HelsinkiMission ja Tuomasmessun televisioitavaan

Kynttiläkonserttiin Agricolan kirkossa. Kuoro lauloi tilaisuudessa **Juha Vintturin** johdolla yhteislauluissa, artistien lauluissa sekä loppuliturgiassa. Kapellimestari **Leri Leskinen** oli saanut konserttiin esiintyjiksi useita nimekkäitä artisteja: Konsertissa esiintyivät **Katri-Helena, Laura Voutilainen, Egotrippi, Ellinoora, Pepe Willberg, Laura Närhi ja TriSis.**

4.4. Muut kuorot

Tuomaskuoron rinnalla toimi myös pienempiä kuoroja.

Tuohus -kuoro on harjoitellut kevätkaudella 2017 viikoittain. Se on vastannut vuoden 2017 aikana kahden levyn kuoro-osuuksista: Taizé-lauluja ja Rukouslauluja. Rukouslauluja-levyn tekijät ovat Tuomasmessusta tutut **Antti Vuori, Pekka Nyman ja Antti Suonio.**

Tuohus lauloi myös muutaman kerran Tuomasmessussa.

Kuorossa oli mukana tilaisuudesta riippuen 12-18 laulajaa. Tuohusta johti **Juha Vintturi.**

Tuomasmessun **Pikkukuoro** on muodostettu tuomaskuorolaisista. Tämä noin 12-henkinen ryhmä korvasi joskus Tuomaskuoron Tuomasmessussa

Ehtookellojen kuorossa lauloi keskimäärin 12-18 laulajaa. He vastasivat Ehtookellot-messun laulupainotteisesta musiikista pianistin, huilun ja sellon kanssa. Ehtookelloja varten on käännetty uusia lauluja Iona-yhteisöstä. Musiikillinen ilme on rauhallisempi ja akustisempi kuin Tuomasmessussa. Muutaman hengen miesporukka lauloi tässä messussa gregoriaanista ja bysanttilaista musiikkia Juha Vintturin johdolla hiljaisen aloitusjakson aikana.

4.5. Taizé-lauluja -levy

Huhtikuussa 2017 ilmestyi Tuohus-kuoron laulama, suomenkielinen Taizé-lauluja-levy. City-yhteisöjen tuki ry kustansi levyn, jonka ensimmäinen painos (1 500 kpl) myytiin vuoden aikana loppuun. Taizé-levyn tuottajina olivat **Inna ja Juha Vintturi** sekä äänittäjä **Joonas Saikkonen.**

Levyllä on myös upouusia soololaulujen suomennoksia. Solisteina levyllä laulavat **Enna Henriksson, Sirkku Rintamäki, Nina Nores-Syvänen** sekä **Elja Puukko** ja Juha Vintturi. Kuorosoundia värittävät Taizé-musiikin perinteeseen soveltuvat soittimet.

5. HILJAISUUDEN TOIMINTA

Hiljaisuuden toiminnan keskeisiä toimintamuotoja olivat vuonna 2017 Ehtookellot-messu Kallion kirkossa yhteistyössä Kallion seurakunnan kanssa sekä kaksi retriittiä Heponiemen Hiljaisuuden keskuksessa.

Ehtookellot-messu toteutettiin Kallion kirkossa vuoden 2017 aikana 7 kertaa: 21.1., 18.2., 1.4., 6.5., 23.9. 21.10. ja 18.11. Kävijöitä oli yhteensä 584, keskimäärin 84 /kerta.

Ehtookellot-messu tuomaitten tapaan sai vaikutteita Iona-yhteisöstä Skotlannista. Hiljainen musiikki ja rukous alkoivat kirkkosalissa klo 17. Samalla oli mahdollisuus siunaukseen, öljyllä voiteluun ja rukoukseen parantumisen kehään polvistumalla. Hiljaisen jakson jälkeen seurasi lyhyt messu. Tulevan sunnuntain psalmi ja evankeliumi sekä puhe johdattelivat sunnuntain teemaan ja ehtoollisen viettoon. Messun rukouksia ja lauluja oli haettu ekumeenisen Iona-yhteisön materiaaleista. Yhteisön hengellisyyteen kuuluvat raikas liturginen elämä, rauhan ja oikeudenmukaisuuden edistäminen sekä toiminta luonnon hyväksi.

Musiikki toteutettiin pienen, erikseen kootun kuoron kanssa **Inna ja Juha Vintturin** johdolla. Lauluja säesti myös piano ja huilu. Liturgina toimi **Pirjo Kantala** ja **Tapio Koivu**.

Ehtookellot-messut järjestettiin yhteistyössä Kallion seurakunnan kanssa.

Tuomasyhteisön hiljaisuuden retriitit pidettiin Heponiemen Hiljaisuuden keskuksessa Karjalohjalla seuraavasti:

- Kesäretriitti 5.-7.5. **Heli Harjunpää, Pirjo Kantala** ja **Inna Vintturi**, 11 osallistujaa
- Kaamosretriitti 2.-4.12. **Atte Korhola, Pirjo Kantala** ja **Inna Vintturi**, 11 osallistujaa

Kaikille avoin, osin englanninkielinen ja Tuomasyhteisön kanssa yhteistyössä toteutettu **Kristillisen mietiskelyn ryhmä - Christian Meditation** jatkoi noin tunnin mittaisia ohjattuja mietiskelykokouksia Mikael Agricolan kirkon kappelissa joka toinen tiistai klo 18 läpi vuoden. Ryhmän vastuuhenkilö oli **Timo Huotari**.

6. VANHEMMISTO

Tuomasmessun vanhemmisto toimii yhdysiteenä messun palvelutehtävissä toimivien kesken. Tuomasyhteisön syyskokouksessa 2016 vanhemmiston jäseniksi vuodelle 2017 kutsuttiin entiseen tapaan kaikki rukous- ja ehtoollisavustajat, vastuuhenkilöt ja tiimien ja ryhmien vetäjät, edellisen vuoden juontajat ja esirukousjohtajat, aktiivisesti mukana olevia pappeja sekä muutamia muita messun tukijoita.

Vanhemmiston jäsenyyden ehtona oli Tuomasyhteisön jäsenmaksun maksaminen. Yhteensä vanhemmistossa oli 219 jäsentä.

Vanhemmiston puheenjohtajana oli **Matti Verkasalo**, varapuheenjohtajana **Riitta Silvennoinen**. Vanhemmistolla oli vetovastuu avoimista messukokouksista. Kokouksiin osallistui noin 8–15 messuntekijää.

Messuntekijöille järjestettiin keväinen ilta Laajarannassa 18.5. savukalan, salaattien ja mansikkarahkan herkuttelun merkeissä. Lisäksi kuultiin alustus vapaaehtoisena jaksamisesta saunottiin, keskusteltiin ja laulettiin. Mukana oli noin 50 ihmistä.

Syksyllä 2017 ryhmä Tuomasyhteisön vanhemmiston jäseniä muodosti tiimin **Riitta Silvennoisen** johdolla (**Raili Lehtonen, Anna Rautalinko, Jörgen Eriksson, Matti Verkasalo, Leila Lukander-Pajula** ja **Inna Vintturi**) ja järjesti yhteisöllisyyttä ja varainhankintaa tukevan tapahtuman Tuomaspidot. Pitoihin oli sisäänpääsymaksu 25 euroa, joka piti sisällään ruokaa, viiniä tai mehua, kahvia ja järkiruokia yhteisöllisesti toteutettuna. Pitojen musiikista vastasivat **Petri Laaksonen, Inna ja Juha Vintturi, Antti Vuori, Hilikka Kangasniemi**. Mukana oli myös taikuri **Emil Anton**. Pidot juonsi **Atte Korhola** ja pitojen ohjelmaan kuului arpajaiset. Huutokauppaan ja arpajaisiin oli saanut lahjoittaa erilaisia tavaroita. Pitoihin osallistui n. 90 henkilöä. Pidot tuottivat noin 1500 euroa lipunmyynteineen ja arpajaisineen.

Vanhemmiston puheenjohtaja **Matti Verkasalo** tai varapuheenjohtaja **Riitta Silvennoinen** osallistuivat hallituksen kokouksiin. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kuuluivat jäseninä nimitysvaliokuntaan, joka teki ehdotuksen Tuomasyhteisön hallituksen uusiksi jäseniksi vuodelle 2018.

7. KESKUSTELUSARJAT, KOULUTUS JA MUUT VAPAAEHTOISTAPAHTUMAT

Rukous- ja ehtoollisavustaja-koulutus aloitettiin huhtikuussa 2017. Mukaan otettiin yhteensä 16 koulutettavaa. Yhteisiä kokoontumisia oli kevät ja syyskaudella yhteensä 5 ja isäksi kasvuryhmät. Koulutus jatkui vuoden 2018 keväälle. Koulutusten teemoina oli sielunhoidon perusteet, jumalakuvat, elämän raskaat taakat. Koulutuksesta vastasi Pirjo Kantala yhdessä **Anna-Leena Verkasalon** kanssa. Pienryhmiä ohjasivat **Soili Haaramo**, **Juki Orpana** ja **Mikko Paloniitty**.

Kristinuskon sydän – Jeesus, Raamattu, Jumala, usko, keskustelutarja Marcus J. Borgin kirjan pohjalta toteutettiin kevätkaudella Agricolan kirkon kahvilassa tiistai-iltaisoin klo 18-19.30
14.3. Jeesus -Jumalan sydän, piispan erityisavustaja, pastori ja kirjailija **Kaisa Kariranta** toimittaja, kustantaja **Tomas von Martens**

21.3. Raamattu -Tradition sydän, piispa **Wille Riekkinen** ja pastori **Stina Huima**

28.3. Jumala -Totuudellisuuden sydän, ekoteologi, TT **Pauliina Kainulainen** ja musiikkiteatterin johtaja, KTM **Tiina Kristoffersson**

4.4. Usko -Sydämen tie, pastori, TT **Kari Kuula** ja opetusneuvos, rovasti **Kalevi Virtanen**

Teemat nousivat Marcus J. Borgin kirjasta Kristinuskon sydän. Illat alkoivat lyhyellä alustuksella illan teemasta ja jatkuvat keskustelulla noin 45 min. Yleisökeskustelulle on myös varattu aikaa. Keskustelijat päättävät illan yhteenvedolla. Sarjaan osallistui yhteensä noin 300, kussakin illassa vieraita oli noin 75-80.

Valo syntyy pimeässä – keskustelutarja elämän syvyydestä torstai-iltaisoin klo 18.00 -19.15
26.10. Heikkous on ihmisen arvokkain ominaisuus. Osallistujia 180.

2.11. Rohkeus tulla todeksi. Osallistujia 175.

9.11. Minä olen, koska Jumalakin on. Osallistujia 110.

Kirjailija Tommy Hellsten ja opetusneuvos Kalevi Virtanen keskustelivat.

Illat alkoivat meditatiivisella huilu- tai sellomusiikilla klo 17.55 ja päättyvät yhteiseen hartauteen ja iltavirteen klo 19.15. Musiikista vastasivat **Inna Vintturi** ja **Elsa Sihvola** ja hartaudesta **Pirjo Kantala**. Tilaisuuden kuluihin kerättiin kolehti.

8. PIENRYHMÄTOIMINTA

8.1. Rukousryhmät

Tuomasmessun rukousryhmissä rukoiltavat esirukouspyynnöt tulivat kolmen rukouskanavan kautta: messun rukousjakson aikana rukouslapuille kirjoitetut rukouspyynnöt, messun aikana tekstiviesteinä lähetetyt rukouspyynnöt ja netin kautta lähetetyt rukouspyynnöt. Rukousryhmissä, joita oli seitsemän, rukoiltiin kaikkien jätettyjen rukouspyyntöjen puolesta. Rukousryhmät rukoilivat keskimäärin 5.000 jätetyn rukouspyynnön puolesta.

Rukousryhmien koordinaattorina toimi **Liisa Väätäinen**, sihteerinä **Hanna-Leena Nuutinen**. Kotona kokoontuvien rukousryhmien lisäksi kirkolla kokoontui Askel-lehden esirukouspyyntöjen puolesta rukoileva ryhmä.

Vuonna 2017 netin kautta tuli tuhansia rukouspyyntöjä. Rukouspyynnöt rukoilijoille toimitti alkuvuodesta **Päivi Aho** ja loppuvuodesta **Eva Ratinen**.

8.2. Soppasunnuntai

Soppasunnuntait, yhdessä keittämisen ja syömisen iltapäivät, jatkuivat kryptassa sunnuntaisin ennen messua klo 15 -18. Sekä syys- että kevätkaudella Soppasunnuntai järjestettiin yhteensä 21 kertaa ja syömässä kävi 1849 henkilöä, keskimäärin 90/kerta ja tekemässä oli 5 -12 henkeä. Sopasta saattoi maksaa pienen omakustannushinnan tai syödä ilmaiseksi. HelsinkiMissio tuki taloudellisesti Soppasunnuntain toimintaa. Vastuuta Soppasunnuntain toiminnasta kantoivat **Susanna Monni, Risto Knuutila, Tiina Paloniitty, Ulla Eirola ja Arja Tolvanen.**

8.3. 12 toivon askelta-ryhmä

12 toivon askelta-ryhmä käynnistyi syksyllä 2016 ja jatkui keväällä 2017 ja sitä ohjasivat **Hanna Larinmäki ja Anne Pönni.** Mukana oli 5 ryhmäläistä.

8.4. Vanhasta kutoutuu uutta -ryhmä

"Vanhasta kutoutuu uutta" -ryhmä aloitti syksyllä syksyn 2016 uuden ryhmän, joka jatkui 2017 keväälle. Ryhmä oli suunnattu yli 55-vuotiaille hengellisestä kasvusta ja taiteen tekemisestä innostuneille ihmisille. Ryhmää osallistui yhdeksän henkilöä. Ohjaajina olivat **Heli Hulmi ja Riitta Ahvenjärvi.**

9. MATKAT

Vuonna 2017 tehtiin tuomasväen kanssa kaksi eri matkaa.

Pyhiinvaellusmatka Santiago de Compostelaan (Camino Portugues) 26.4.-4.5. 2017. Matkanjohtajana oli **Pirjo Kantala** ja vaellusoppaana **Outi Böök.** Mukana vaelluksella oli 26 pyhiinvaeltajaa.

Tuomasmessun Patmos-matka 19.- 26.9.2017. Matkan teemana oli Isä meidän-rukous piispa **Eero Huovisen** johdatuksella. Patmoksella asiantuntijaoppaina olivat lisäksi opetusneuvos **Kalevi Virtanen** ja **Pirjo Fragkogopoulos.** Pirjo Kantala toimi matkan pappina ja piti aamuhartaudet ja ehtoollisenvieton Elia-vuorella. Matkalle osallistui liki 30 osanottajaa.

10. TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Tuomasyhteisön viestinnän tavoitteena oli lisätä mielenkiintoa osallistua Tuomasmessuun ja sen eri tapahtumiin sekä tukea Tuomasyhteisön yhteisöllisyyttä.

Toiminnanjohtaja vastasi tiedotuksesta ja viestinnästä, häntä avusti **Aino-Maija Gerdt.** Toiminnanjohtajan ja Aino-Maijan lisäksi viestintätiimiin kuuluivat **Minna Jaakkola, Laura Mäkelä, Markku Pihlaja ja Inna Vintturi.**

Viestinnän pääkanava oli tuomasmessu.fi -sivusto, Tuomasmessun Facebook-sivu ja -ryhmä sekä sähköinen uutiskirje. Näitä täydensi Twitter- ja Instagram-viestintä tapahtumista. Tuomasmessu-lehti ilmestyi neljä kertaa vuoden aikana. Lehden taitosta vastasi **Pirkko Valtonen.** Toimittaja **Laura Mäkelä** teki pääasiassa jutut ihmisistä ja **Markku Pihlaja** kuvasi.

Tuomasmessu.fi-sivujen tekninen alusta uudistettiin syksyllä 2017, toteutuksesta vastasi konsulttina **Tuomo Karvinen.**

Maksettuja mainoksia laitettiin Kirkko ja kaupunki-lehteen harkitusti, lähinnä merkittävistä tapahtumista tai saarnaajista/musiikkivieraista.

Facebook-mainontaa, sekä maksullista että ilmaista, käytettiin runsaasti.

Helsingin seurakuntayhtymän Kirkko ja kaupunki -lehden seurakuntien tapahtumailmoituksissa ja nettisivuilla, radiohartauslistoilla sekä Radio Deissä kerrottiin myös Tuomasmessuista. Lisäksi viestittiin ohjelmalehtisten, julisteiden ja esitteiden avulla. Laajalevikkinen aikakauslehti Askel julkaisi kesäkuussa Tuomasmessun kanssa yhteisnumeron, joka lähetettiin myös kaikille Tuomasyhteisön postituslistalla oleville.

11. VARAINHANKINTA

Tuomasyhteisön varainhankinnasta vastasi toiminnanjohtaja, jota **Aino-Maija Gerdt** avusti. Varainhankintaa toteutettiin matkoilla, lahjoituspyyntökirjeillä kesä- ja joulukuussa ja Tuomaspidoilla.

Vuonna 2017 tehtiin tuomasväen kanssa kaksi eri matkaa. Ne tuottivat yhteensä noin 8000 euroa.

27.10. järjestettiin Tuomaspidot Agricolan kirkon kryptassa, jossa varoja kerättiin arpajaisilla. Osallistujia pidoissa oli 80 ja ne tuottivat noin 1500 euroa.

Lahjoituspyyntöjä täydensi Tuomasmessu-lehden sivun 11 lahjoituspyyntö.

Sähköinen viestintä mahdollistaa erilaiset pienet lahjoituskohteiden nostot jatkuvasti, muun muassa kolehtilahjoitus tai Soppasunnuntai-lahjoitus verkkokaupassa. Verkkokauppaa kehitetään jatkuvasti; tuotteita tuodaan ja poistetaan verkkokaupasta saadun asiakaspalautteen mukaisesti.

12. AGRICOLA-YHTEISTYÖ

Agricola-liike jatkoi toimintaansa Helsingin seurakuntayhtymän, Tuomiokirkkoseurakunnan, Tuomasyhteisön ja HelsinkiMission yhteistyönä. Agricola-liikkeen toiminnanjohtajana toimi pastori **Henrik Wikström**.

Agricola-ohjausryhmässä Tuomasyhteisöä edusti puheenjohtaja **Atte Korhola**. Muita jäseniä olivat **Petri Laaksonen**, **Matti Poutiainen**, **Pentti Miettinen** ja **Olli Valtonen**. **Pirjo Kantalalla** oli läsnäolo-oikeus ohjausryhmän kokouksissa. Ohjausryhmä piti yhden kokouksen vuoden 2017 aikana. Tuomasyhteisön edustajat eivät päässeet osallistumaan kokoukseen.

13. TALOUS

Avustuksia seurakuntayhtymiltä saatiin euroa 62 500 (2016/ 57 700,00), jäsenmaksuja euroa 15 456,42 (2016/ 19 680,00 euroa), kannatusmaksuja euroa 57 857,80 (2016/ 57 762,81) ja kolehtituottoja 96 728,82 euroa (2016/96 763,02). Henkilöstökulut olivat yhteensä 140 879,88 (2016/ 165627,35). Tuomasyhteisö ry:n tilikauden ylijäämä oli 10 285,71 euroa (2016 /alijäämä 9 747)

Tuomasmessujen radioinnin toteuttamisen RadioDein kautta rahoitti Kristityt yhdessä ry.

City-yhteisöjen Tuki ry. on Tuomasyhteisön toiminnalliseen ja taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluva yhdistys. Yhdistys tuotti Taizé-levyn vuonna 2017.

Helsingissä 20.4.2018

TUOMASYHTEISÖ RY HALLITUS